

Sydafrika

Rederiaktiebolaget Transatlantik i Göteborg och Sydafrika hörde ihop som ler- och långhalm, redan i början av nittonhundratalet körde redarfamiljen Carlsson igång den nord- sydliga trafiken som i bortåt ett sekel höll stånd mot dåliga tider krig och konflikter.

Enda sättet att komma ut, att se världen var att söka hyra, att gå till sjöss. Olika trader och då menar jag de fjärran belägna platserna och metropolerna ägde status efter sitt rykte. De flesta rederierna hade fasta linjer, i det här fallet Transatlantik vars Sydafrikafart låg i mellanklass på tio i topplistan.

Cooranga en av Trans bananjagare slingrade med minimal stabilitet omkring på haven i world – vide trafiken i jakt på frukter av olika slag, frysta fisk – och köttlastar och naturligtvis stod gröna bananer på lut, i en bananlast kunde ett parti bestå av Lady – Fingers, den exklusiva formen av banansläktet, just den aktuella sorten drogs med ett visst svinn då besättningen pallade ur lasten, verksamheten kunde urarta till frosseri och med maximalt användande av fartygets toaletter. Rederiet klagade över stegrad åtgång av toapapper och viss missfärgning kunde skönjas i fartygets kölvatten, utlåtandet kom från en av ombordarna känd för över- och underdrifter.

Under vilande fruktsäsong eller brist på andra frakter kom Cooranga att sysselsättas i lokal trafik i södra Afrika med flertalet rundningar av Goda Hoppsudden och anlop i flera hamnar, en jämförelse med norska Hurtigruten är helt up to date då vi även medförde passagerare.

Sedan länge utövade fartygsbesättningarna olika idrotter – organiserad sådan med välfärdsrådet som samlande myndighet. Friidrott, pingis spelade man ombord, fotboll hade kontroversiell ställning, blev någon eller några skadade sjönk kollektivets arbetsförmåga och de icke aktiva spelarna svettades än mera i det soliga vädret, tiden lackade mot jul, den omvända vädeleksituationen föll sig naturlig för sjöfolket.

I vindarnas stad Port Elizabeth mitt emellan Kapstaden och Durban hade vi en av våra hemmaplaner med vidunderlig havsutsikt, Indiska Oceanen bredde ut sig i ett 180 graders panorama. Övrig inramning höll lägre standard.

På vägen till ”arenan” pågick ett järnvägsbygge, jobbet utfördes av fjättrade svarta män, ett s.k. chain - gang, kedjefångar med andra ord, tungt beväpnade vita plitar höll uppsikt över den förslavade ursprungsbefolkningen.

Vår match i världsserien i fotboll för fartygslag går inte till hävderna som idrottshistorisk, det har däremot omgivningen blivit, vår spelplan hade uppenbara likheter med en skräphög där det mesta av bråte flyttades hjälpligt några meter åt sidan.

Under pågående världsmästerskap i fotboll har åtminstone två kamper spelats på Nelson Mandela Bay Stadium i Port Elizabeth, denna sagolika arena synes ligga malplacerad men på samma plats som Coorangas manskap spelade sin match i hamnområdet. För mer än femtio år sedan var sig ingenting sig likt i trakten, befintlig bebyggelse av slumkaraktär växte upp som svampar ur jorden och raserades ännu snabbare av apartheidspolisen.

Av fotot att döma är horisonten mot Indiska Oceanen inte hotad, det vore helgerån att bygga bort en resurs som platsar på världsarvslistan, det återstår att se om vi får se flera matcher från Nelson Mandela Bay Stadium i Port Elizabeth, jo man har just meddelat att midsommardagens möte klockan 16:00 mellan Uruguay och Sydkorea spelas på vår "hemmaplan"!

Uruguay vann med 2 - 1 efter svåra målmissar av Sydkorea.

På vår sydliga hurtigrute angjorde vi East London, en betydande hamnstad men orten var underutvecklad på sjöfolksidrottens område, inga andra aktiviteter som intressanta utflykter arrangerades och hågkomsterna från EL är följaktligen av minimal karaktär.

I storstaden Durban var det liv i luckan, vi fick se mycket bra fotboll, Sydafrikas cupfinal som jag nyligen skildrat i en annan berättelse.

Från Durban anordnade chiefén Knut Salén ett evenemang av hög klass, en bussresa till "Dalen med 1000 toppar". Ett unikt tillfälle att ta del av Zulufolkets tillvaro i stort och smått. På bilden bröllopsdansar Afrikas Zuluskönheter, kanske är det bruden som står i förgrunden och spelar första fiolen?

John Blad